

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. III. Vtrüm divinitus produci poßit visio sine lumine inhærente, seu per
auxilium Dei extrinsecum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

dispositionis, sicut calor disponit ad ignem. Et hoc probabile censet Suarez hic, lib. 2. c. 15. num. 25. Et Granado i.p. tract. 4. d. 6. scđt. 3. n. 12. citatque quodam ex antiquioribus. Ratio verò est: cum enim visio sit forma ex accidentalibus nobilissima, congruum videatur, ut hoc habeat præ reliquis accidentibus, quod scilicet dispositio aliqua ejusdem ordinis, seu supernaturalis ei respondat; nulla autem ad hoc munus assignari aptior potest, quam lumen gloriae.

SECTIO TERTIA.

Vtrum divinitus produci posse visio fine lumine inherente, seu per auxilium Dei extrinsecum.

DIVINITUS, inquam, nam connaturaliter videtur requiri lumen seu qualitas intrinseca; sicut enim anima in naturalibus, quia est potentia radicalis, seu essentia in ordine naturæ, petet potentias proximas intrinsecas, nempe vel identificatas, in sententiâ eas non distinguente ab animâ, vel formaliter physicè unitas, in distinguente; ita cum gratia sit intrinseca animæ, & per modum naturæ & essentiae in ordine supernaturali, connaturaliter petere videtur potentias etiam suas omnes intrinsecas. Unde sicut reliqua operationum supernaturalium principia habet intrinseca, nempe habitus infusos, ita, cum sit etiam radix seu semen gloriae, petet similiter principium illius operationis intrinsecum.

Multorum sententia est, ad visionem elicendam necessarium esse principium aliquod intrinsecum, vel permanentem, quale est lumen illud, quod beati jam habent in celo, vel transiens, quale dicunt aliqui Moysi, & S. Paulo infusum fuisse, si viderint Deum in via: cum enim, inquit, haec visio non efficit futura permanentem & perpetua, nec principium illius erat permanentes, intrinsecum tamen. Ita Thomista aliqui Cajetanus, Ferrira, Bannez, Soto, Navarettus, & alii nonnulli.

Contra tamen sententia videtur mihi multo probabilior, posse scilicet Deum per concursum extrinsecum supernaturalē elevarē animam ad elicendam visionem beatificam, sine ullo principio intrinseco, prater ipsam animam. Ita recentiores communiter: Suarez hic, l. 2. de Attrib. negativis, cap. 16. num. 5. Valsquez hic, disp. 46. cap. 2. Molina prima parte, a. 5. d. 1. Valen. hic, punct. 3. Arrubal, Salas tract. 2. disp. 5. scđt. 4. Tannerus, prima parte, d. 2. q. 6. dub. 3. n. 12. Erice d. 47. c. 2. Mætratius hic, d. 12. Granado, d. 6. scđt. 4. n. 19. Alarcon tract. 1. disp. 3. scđt. 4. Gamach. q. 12. c. 5. & ex antiquis Scotus, Durandus, Paludanus, & aliis.

Ratio est: Quia sicut potest Deus per suum concursum supplere caualitatem aliarum causarum secundarum, ita & luminis: nec enim minus potens est Deus, ut causa supernaturalis, quam naturalis. Confirmatur: Visio, prout procedit à lumine, non est vitalis, ut fatentur omnes, cum lumen non sit potentia vitalis; ergo ut procedit à lumine, non potest esse ab intrinseco; ergo concursus extrinsecus facere potest in visione id præcisè, quod facit lumen; ergo cum Deus eminenter contineat lumen, poterit per se supplere illius efficaciam. Confirmatur secundò: nam juxta probabiliorē sententiam de potentia obedientiali latè, applicare potest Deus concursum suum lapidi, vel aquæ, aut rei alteri naturali cuiuscumque ad visionem, gratiam,

R. P. Comptem Iheol. Scholast. Tom. I.

&c. producenda: Ergo à fortiori applicare concursum suum ad intellectum poterit, cum minor sit in eo impropositio. Confirmatur tertio: Deus potest per se solum sine intellectu, & lumine producere visionem, ergo à fortiori solum cum intellectu; difficulter enim est supplere duas causas, quam unam tantum, & facilis est ut Deus tanquam causa particularis producat unam formalitatem in objecto, quam duas, aut plures.

Dices primò: Potentia vitalis compleri debet

per principium intrinsecum, cum compleri debeat intellectus conformiter ad suam naturam; natura autem illius est, ut actus procedat à principio intrinseco; ergo non potest visio procedere à principio extrinseco. Respondeo distinguendo primum antecedens, si compleatur ut vitalis, concedo antecedens; si sub aliâ ratione, nego: intellectus autem per lumen non completur in ratione principii vitalis, sed supernaturalis, aut alterius rationis; totam enim rationem principii vitalis habet intellectus, seu anima, à se; ratio autem principii supernaturalis formaliter non consistit in aliquo intrinseco. Unde negatur etiam ultima consequentia: visio, enim, quæ vitalis, non exigit lumen, sed intellectum; lumen autem ad sumnum respicit ut supernaturalis est, aut ut taliter supernaturalis.

Deces secundò: non esse impossibile ut causa

aliqua in agendo dependeat essentialiter à forma intrinsecè inherente; ergo intellectus potest hoc modo dependere à lumine. Contrà: nec est impossibile ut causa aliqua non dependeat essentialiter in operando à forma inherente; ergo pari jure inferre possumus, intellectum posse sine hojusmodo qualitate inherente operari; nec enim est major ratio pro una possibilitate vel impossibilitate, quam pro aliâ. Contrà secundo, non videtur impossibile accidens aliquod, quod, ut agat, petat essentialiter unionem cum subjecto; non tamen propterea rectè quisquam intulerit, ea qua de facto existunt, esse ejusmodi.

SECTIO QUARTA.

Aliud argumentum pro necessitate luminis intrinseci.

DICES itaque tertio: nisi intellectus ad producendam visionem requiratur lumen sibi unicum, sequitur sufficere, si lumen à Deo per concursum creativum conservaretur intimè præfens intellectui, sicut sufficit similius conservatio creativa, ut species Eucharistie operentur, sed hoc dici non potest; sic enim, si Angelus, vel anima beata, ut naturaliter potest contingere, esset intimè præfens demoni, hic haberet lumen glorie sufficienter sibi applicatum ad elicendam visionem beatam, nam ad hoc ut lumen operetur, non requirit per nos unionem intrinsecam, sed hic habet extrinsecam, cum extrinsecè applicetur demoni; ergo in hoc casu haberet demon principia visionis beatificæ, & connaturaliter posset esse beatus in actu primo; quod tamen non parvum videtur inconveniens.

Respondebit quispiam non habere eum concursum Dei paratum, & consequenter non omnia principia. Contrà: ubi omnia particularia, & ex parte cause secundæ ponuntur, non potest connaturaliter deesse concursus universalis; nec enim magis sine violentia negare potest Deus concursum universalē causis secundis supernaturalibus, ubi omnia ex parte causa secundæ ponuntur, quam naturalibus. Respondebit aliquis secundò: habe-

v.

Intellectus
per lumen
non comp-
pletur in
ratione vi-
talis, sed
supernatu-
ralis.

VI.

Non repu-
gnat, ut
causa in ope-
rando non
dependeat
à principio
inherente.

I.

Principia
ratio ad pro-
bandum ad
visio[n]em
requiri lumen
intrinsecum.

II.

Prima ref.
ponso inef-
ficax.